

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Izda vsak dan svoje izvenredne številke in priložnosti.

Inserti veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 83.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:
celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravnistvo: Knaflcova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 83.

Porožena Nemčija.

Mnogoletno nasprotje med Nemčijo in med Francijo zaradi Maroka je poravnano in konec je razburljivi diplomatski borbi, iz katere bi se bila lahko vsak trenutek izcinila velika vojna.

Konec te borbe je seveda za Nemčijo jako žalosten. Porožena je bila na čeli črti in popolnoma; porožena, oslabiljena in skoro izolirana stoji danes v Evropi.

Od kar je začela Nemčija kolonialno politiko, so bili njeni pogledi obrnjeni na Maroko. Ne samo, ker je ta država bogata vsakovrstnih zakladov in izredno primerna za kolonizacijo, marveč tudi zaradi tega, ker se Francija že pol stoletja trudi, pridobiti Maroko. Nemčija se je bala, da se polasti Francija Maroka, kajti s to pridobitvijo se ne poveča samo francoska kolonialna posest, ampak z njo pridobi Francija tudi rezerviranih 250.000 vojakov in nadomesti z njimi, kar ji manjkajo lastnega vojaškega materiala.

Francija ne sme dobiti Maroka. To je bila vodilna misel nemške politike. Sam cesar Viljem se je peljal pred nekaj leti v Tanger in je na maroških tleh demonstriral za to načelo. Ker je Francija nadaljevala svoja prizadevanja, je prišlo med Nemčijo in med Francijo do diplomatskega konflikta. Nemčija se ni hotela s Francijo iziepa pomiriti, da si bi bila takrat lahko dobila vsaj en del Maroka, nego je izsilila znano konferenco v Algecirasu. Z velikimi nadami so šli nemški diplomati na to konferenco, a učenali so veliko razočaranje. Samo Avstrija je stala Nemčiji na strani, vse druge velesile so bile proti njej. Rezultat te konference je bil sklep, da sme Francija za oboroženo silo vzdržati red v Maroku, če jo sultan pokliče na pomoč.

To se je letos zgodilo. Sultan maroški, že davno popolnoma odvisen od Francozov, je poklical Francoze in ti so zasedli Fez, glavno mesto maroškega. Nemčija je na to grozeče odgovorila; poslala je nemško vojno ladjo v Agadir. Vsa Evropa je zatrepetala, kajti to je bila očitna grožnja za vojno. Nemčija je bila brez dvoma pripravljena z mečem v roki poskusiti svojo srečo.

Začela so se nova diplomatska pogajanja, ki so trajala mnogo mesecev. Več časa se je bilo bati, da se zdaj in zdaj vname strašna vojna, a naposled je Nemčija odnehal, na vseh koncih in popolnoma.

Zgodilo se je to iz dveh razlogov. Francozi so Nemčijo najprej na denarnem trgu oslabil. Francoski kapital je umaknil denar, ki ga je imel naloženega v Nemčiji, in posledica tega je bila, da je šlo več tisoč milijonov nemškega denarja v zrak, da so nastali runi in bankroti. Nemčija je spoznala, da finančno ni pripravljena za vojno in da tudi z najlepšo armado nič ne opravi, če nima denarja. Še močnejše pa je vplivalo spoznanje, da ostaneta Angleška in Rusija zvesti sklenjenim pogodbam in da pojdeti s Francijo v vojno proti Nemčiji. Javno se je oznanjalo, da sta angleški kralj Juri in ruski car Nikolaj v posebnih pismih nemškemu cesarju naznanila ta svoj namen.

Tedaj se je Nemčija uklonila. Strah, da bo v vojni zlonijem nemški meč in da bo morda strela celo nemška cesarska krona, je odločil. Nemčija je kapitulirala. Francija dobi ves Maroko in postane s tem največja afričanska sila in poleg Angleške največja kolonialna država na svetu. »Kompenzacija«, ki jih dobi Nemčija so malenkostne, a jih ni vredno navajati.

Zdaj je nemška vlada predložila nemškemu državnemu zboru s Francijo sklenjeni dogovor, da ga vzame na znanje. Minoli tedaj je cele tri dni trajala razprava o tej stvari. Socialni demokratje so kot načelni zagovorniki miru edini, ki so stali na vladni strani. Vse druge stranke so z vehementno silo napadale vlado, očitajoč ji, da je pripravila Nemčiji drugi Jena. Iz vseh govorov plamtita srd in besnost, da je bila Nemčija porožena in ponižana in saj, prestolonaslednik je šel v parlament demonstrirati proti politiki svojega očeta.

Ti divji izbruhi so človeško umiljivi, saj je Nemčija v resnici doživela strahovit poraz. A na stvari ne bodo te debate nič premenile. Maroško vprašanje je rešeno za Evropo in rešeno tako, da so razpa Nemčije vsi zadovoljni. Ta rešitev maroškega vprašanja je pa tudi pokazala, da Nemčija ni niti prva, niti najmočnejša država v Evropi in da so v Evropi močnejše konstitucije, ki bodo

držale Nemčijo trdo ob zidu. Nemški meč ne zapoveduje Evropi in ji ne bo zapovedoval.

Pasji bič v drž. zboru.

Nemškimi poslancem gre priznati, da so v državnem zboru uvedli surovo silo. Spominjati se je treba le nasilnosti, ki so jih uganjali za Badenijevih časov. Metali so tilnike na prezidij; eden nemških poslancev je takrat vrzel tintnik na Abrahamoviča in če bi ga bil zadel, bi ga bil ubil, nemški poslanec in vseučiliški profesor Pfersche je takrat z nožem napadel nekega češkega poslanca in ga uklal, nemški poslanci so naskočili prezidiju in so vse razbili. In še mnogo je takih sijajnih izgledev nemške kulture.

Zdaj je nemški poslanec Malik upeljal v državnem zboru novo parlamentarno sredstvo: pasji bič. V petek je Malik koncem seje prišel v ostro nasprotje s svojim nemskim tovarišem Hummerjem in ga vsekalsko pasjim bičem trikrat po obrazu. Pošlahtujočji vpliv nemške kulture se je zopet enkrat sijajno izkazal.

Nečuvno in sramotno je to dejanje vsenemškega Malika, vendar se morajo možni pripoznati olajševalne okolščine. Njegov nasprotnik Hummer je prvi tip poslanca iz nemškega Nationalverbanda: prepotenten in nesramen človek, pristen nemški nacionalist Hummer je v petek že ves dan obetal, da bo Malika v javni seji klofotal. V obliki vprašanja na prezidenta je Hummer prav nesramno Malika provociral in ga psoval. Prezident, ki je sam član nemškega Nationalverbanda in torej Hummerov ožji sodelavec, je Hummerja pustil psovati kolikor je hotel in se zdaj naknadno izgovarja, da njegovega psovanja ni razumel. Germanski kulturnosec Hummer je torej psoval, ob enem pa veselo oznanjeval, da Maliku ni treba dati zadoščenja, ker ni zmogel satisfakcije. Malik je na to imenoval Hummerja komedijanta. Parlamentarno to ni bilo ali umljivo. Zdaj se je pa Hummer hitro pripravil, kar je obetal že ves dan. Odrinil je s svojim velikanskim trebuhom tiste poslance, ki so mu zapirali pot in se zapodil na Malika, z vidnim namenom, da ga klofuta. Malik pa seveda ni čakal, nego vzel pasji bič iz žepa in je pripeljal Hummerju tri

terinske udarce. Škandal je to, nečuvven škandal, a nemški Hummer je vsekako bolj kriv, kakor njegov nemški tovariš Malik.

In sokriv je ves nemški Nationalverband, kajti nemški nacionalci so dobro vedeli, da misli Hummer Malika napasti.

Ta dogodek kaže vso posurovlost, ki je zavladala med nemškimi poslanci. Nemci imenujejo to furror tentonicus. Ali nasilnost, ki so jo vpeljali v parlament in tudi v vse javno življenje, ki jo kažejo celo v uradih, se zna nad njimi samimi še brido masčevati. Svaka sila do vremena, pravi star pregovor.

Italijansko-turška vojna.

Tripolis.

Iz Tripolisa poročajo v Rim: Vse je pripravljeno, da se preženejo Turki iz utrjenih taborišč v okolici mesta. Do tega pride v najkrajšem času. V krajih, vzhodno od Tripolisa do Zanzuza je mirno. Tadžuru bo v najkrajšem času okupiran.

Pomorske operacije.

V dunajskih diplomatskih krogih se govori, da bo turška vlada za slučaj, če začne italijanska mornarica z operacijami v Egejskem morju, takoj izgnala vse Italijane, ki prebivajo v turški državi. Na vseh egejskih otokih in v pristaniščih so se Turki pripravili, da bi ne bili iznenadeni. Dunajski diplomatski krogi so mnenja, da Italijanska vlada vendar ne bo odposlala mornarice v Egejsko morje, ker bi taka akcija prav nič ne koristila Italiji. Če bi pa vseeno prišlo do te akcije, tedaj pričakujejo dunajski diplomati, da se bo to zgodilo na način, da ne bodo interesi nevtralnih držav tangirani.

V Carigradu so bile v soboto razširjene vesti, da so videli v bližini Dardanel italijansko eskadro. »Ikdam« pa poroča, da se italijanska mornarica pripravlja na blokado v Siriji.

Novi vojaški transporti.

Iz Rima poročajo, da so v Neapolju pripravljene trije pešpolki, da se odpeljejo v Tripolitanijsko. Iz Milana odide v najkrajšem času pešpolk št. 8. Grof Turinski, nečak italijanskega kralja, je prosil kralja, naj ga pošlje v Tripolitanijsko. Kralj je odgovoril:

ril, da se bo to zgodilo šele tedaj, če odide večji oddelek konjenice v Tripolitanijsko. Tej bo poveljeval grof Turinski.

Posredovalni predlog Avstro-Ogrske.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Carigrada: Avstro-ogrski poslanik mejni grof Pallavicini je imel v soboto konferenco z velikim vezirjem, v kateri je ponudil posredovanje avstrijske vlade posebno z ozirom na to, da namerava Italija začeti akcijo v Egejskem morju. Veliki vezir je odgovoril, da se bo Turčija toliko časa bojevala, dokler je še kak italijanski vojak v Tripolitanijski.

Politična kronika.

»Samostatnost« priobčuje pogovor z načelnikom Enotnega češkega kluba s profesorjem dr. Fiedlerjem o parlamentarni večini. Dr. Fiedler je med drugim izjavil, da bo ministrski predsednik grof Stürgkh težko mogel sestaviti zanesljivo večino za vladne predloge brez Čehov. Da pa morejo Čehi vstopiti v vladno večino, je treba sporazuma med Čehi, Poljaki in Nemci, k čemer pa je treba nadaljnjih pogajanj.

Nove vesti o italijanski fakulteti, ki krožijo v merodajnih krogih. »Union« poroča na uvodnem mestu baje iz trgovskih krogov, da vlada v avstrijskih trgovskih krogih gibanje, da naj se preloži italijanska fakulteta v Prago. Članek se ozira tudi na slovenske zahteve.

V naučnem ministrstvu se izvršuje v kratkem važne personalne izpremembe, ki pa imajo na sebi oni pečat krivičnosti, ki je vtisnen v zadnjem času vsem imenovanjem v ministrstvih. Na mesto za naučnega ministra imenovanega sekijskega šefa Hussareka pride ministerjalni svetnik Eidelmeyer, njegov departement pa prevzame dvorni svetnik Hampl. Oddelek za splošno vseučiliške zadeve prevzame sekijski svetnik Maurus, za njegovega namestnika pa je imenovan profesor praškega češkega vseučilišča dr. Krčmar. Oddelek za medicinske fakultete sta prevzela sekijski svetnik Mayer in Leithe. V oddelek za splošno pravoznanstvo je poklican sekijski svetnik

LISTEK.

V gozdu.

Slika.

Spisal Ivo Stojan.

Dan je umiral in zlato solnce je razlivalo zadnje žarke na zemljo, mater trpečega človeštva, in rdečina okrog solnce se je kazala v vsej svoji lepoti. Življenje po dolini in gorih je utihnilo; ljudje, utrjeni od dnevnega dela, so legali k počitku; živali v gozdu si je zbrala svoje ležišče, le listje na drevesih je tajno zašeštelelo, ko je zapihljala hladna sapica. Še zgodnja jesen je bila in postalo je mrzlo; listje je rumenelo in jelo padati na tla. . . . Zvezde so se pojavile na širnem, modrem nebu, razprostirajoče se nad zemljo, ki je počivala v sladkem snu. . . .

V majhni, prijazni dolinici v gozdu je stala lesena kočica, udobno bivališče samotarja, ki si je zaželel samotnega življenja, ločen od ljudi, ki koprnijo samo po veselju. Za kočico, ki je imela samo eno okence, je ležal vrtilj s tremi hruskami in pred kočico je izvirala potoček, ki je žuboreče hitel ob vitkih jelkah in veselem ptičjem petju v dolino. Tik vrat si je postavil samotar leseno klopico, ki je bila samo za enega človeka. Okrog te

dolinice pa so se razprostirali košati gozdovi, ki so se vpenjali vedno višje. Ni imel samotar nikakega razgleda, le modro nebo je videl nad seboj. . . .

Ko je legla noč na zemljo, je stopil samotar iz kočice in sedel na klopico. Umetno izrezljano pipico je imel v ustih, ki je zdajpazdaj puhnil iz nje dim v ozračje. Čistiljiv se je zdel vsakomu ta starček, ki je imel bele lase, lice grubano in roke žuljave. Obleden je bil v irhaste hlače in okrog vratu je imel privezano svileno ruto. . . .

Naslonil se je nazaj na leseno steno in se je zamislil v višave, v temno noč. Mislil je vsakojake misli, ki jih je imel dan za dnevom vedno iste. Potegnula je hladna sapica, samotarja je zazebllo. Zakašljal je in je stopil v izbo, kjer je prižgal svečo.

Izba je bila čedna. Mala miza in skrinja, ki je služila tudi za posteljo, sta zavzemali ves prostor samotarjevega stanovanja.

Samotar je vzel s stene velik molek, pokleknil na tla naslonivši se z rokami na skrinjo, in je jel moliti rožni venec. Po molitvi je sedel k mizici, gledajoč po izbi.

In takrat je zašel med mislimi v svoja mladostna leta. . . .

Ljudje, ki so ga poznali, so ga klicali Kozma, ker je bil rojen na dan imenovanega svetnika in krščen tudi tako. . . .

Dnevi Kozmove mladosti so bili jako, jako burni; to so bili dnevi, ko ga je nesreča zasledovala korak za korakom in ko ni imel niti ene srečne ure. Močne narave je bil Kozma in zato je lahko pretrpel težave in boli, ki jih je povzročal človek, sovrtačnik Kozmov. Pravično je delal Kozma, a prišel je človek, ki ni umel Kozmove pravice, in je vračal Kozmu krivico za pravico. . . .

Kozma je bival s svojo staro materjo v raztrgani kočici za vasio. Hodil je h kmetom na dnino in tako preživel sebe in mater. Bil je marljiv in delaven, zaslužka ni zapravljjal, ampak spravljjal je nekaj drobiža tudi na stran. Narava mu je podarila dar lepote; bil je lep in postaven mladenič, da se je zagledalo vanj mnogo deklet, lepih in bogatih. Pa on je imel rad le eno, bila je to Jerinčkova Mira.

Ko je doslužil vojake, je šel služiti za hlapca k Jerinčkovim, ki še niso nikdar imeli tako pridnega hlapca. Kozma ni delal, da bi si zaslužil izgovorjeni denar, ampak trudil se je za Jerinčka. Kazalo se je, da je bil Kozma ustvarjen za kmeta, ki zna na pravi način obdelovati svoje polje, ki ve pravilno sekati gozdove, ki ve dobro krmiti živino. Veselje je imel Kozma do kmetijskega stanu, ki je zadobil priljubljenost do dela v njem.

Zasluženi denar je nesel spraviti k materi, ki je ljubila sina z vso ma-

terinsko ljubeznijo. Z Miro pa je kramljal vsaki dan ljubeznjive besede, ki jih je ona tako rada poslušala. Mirin oče ni opazil preprijaznega občejanja njunega, kajti zanašal se je na ponos svoje hiše. . . .

Pa je prišel človek, ki je njima skalil veliko srečo. Prišel je človek, ki je njima oropal srečno življenje, ki se je njima nudilo tako prijetno. Prišel je človek, ki je uničil za vedno dvojce ljubečih se bitij.

Ta človek je bil Miha, Jerinčkov sosed.

Dostikrat je vasoval Kozma pod Mirinim oknom.

Kdo mu je mogel ubraniti to? Kdo je mogel prenovdati Miri, da ne bi govorila s Kozmo? Saj sta se ljubila, kakor malo kdo tako na svetu.

Toda prišel je predrzen človek, ki si je upal ubraniti pomenek Kozmov z Miro. . . .

»Jutri pa se zopet poprimem dela, kajti le v tem si morem pregnati zle slutnje, da ti ne boš nikdar moja žena. Toda ljubiti te ne bom nikdar pozabil.«

Tako je rekel Kozma pri slovesu in zavil za hišo proti kozolcu, ki je običajno spal na njem. Nepričakovano stopi predenj človek dolge in suhe postave. — bi: je sosedov Miha — ravno ko je hotel stopiti Kozma po lestvi na kozolec. V prvem hipu bi se Kozma ustrašil Mihe, da ga ni takoj spoznal. Miha

ni nič rekel, ampak postavil se je samo pred Kozmo, kakor bi se hotel z njim šaliti. Kozma se mu je nasmajal in potrpljaj po rami, s vprašanjem, kako je z njim. Ko se zdaj ni bilo nobenega glasu od strani Mihe, je postal Kozma opreznjši — kajti oprezen je bil vedno — in vpraša Miho z resnim glasom:

»Kaj iščeš tu, prijatelj?«

»Iščem, česar ti še ne slušiš,« odgovori Miha surovo.

»Ne razumem te,« se začudi Kozma.

»Razumel me boš še. Govoriti imam nekaj s teboj.«

»Kaj?«

»Kaj iščeš pod oknom Jerinčkove Mire?«

Kozma se je začudil nad tem vprašanjem. Kajti menil je, da ga nihče ne vidi, kadar stoji pod oknom svoje ljubice. Mislil je tudi, da nihče ne ve za njuno ljubezen.

Akoravno se je Kozma začudil nad vprašanjem Mihovim, se ga ni vstrašil, ampak je čisto mirno odgovoril:

»Njene besede. Njene besede iščem in njeno ljubezen. Prijatelj, ne udi se, če ljubim Miro, če ljubi ona mene. Resnica je, da sem jaz ubog, ona bogata, toda kdo more naravno braniti ljubezen. Vem, da si ti bogat in da bi dovolil oče njo samo tebi, toda vedi, da Mira ne bo ljubila nikogar drugega, kakor samo mene.«

(Dalje prihodnjik.)

nik Zweig, v oddelku za stipendije pa sekijski svetnik Hartig. Prezidijsko službo bo opravljal drugi ministerjalni tajnik dr. Loeberstein.

O zasedanju poljedelskega ministrstva poročajo v čeških poslanskih krogih, da bi bivši poljedelski minister dr. Braf odklonil ponudeno mu kandidaturu iz zdravstvenih razlogov. Prijatelji bivšega ministra Praška se trudijo, da bi češka agrarna stranka Praška zopet sprejela in da bi potem dobil portfelj poljedelskega ministra.

Zastopniki nemških strank pri češko-nemških konferencah glede jezikovnega vprašanja pri čeških deželnih uradih delajo na Dunaju rešitvi tega perečega vprašanja sitnosti in je hočejo zavleči. Naravno je vzbudilo tako neodkritosrdno postopanje pri Čehih odpor in se ti pripravlja, da odgovore z enako taktiko pri praških spravnih konferencah.

Kitajski revolucionarji so sedaj ponudili Juansikaju predsedništvo republike in vse z napetostjo pričakuje odgovora tega največjega kitajskega diplomata in politika. Gotovo je, da bi bil Juansikaj mož, ki bi lahko spravil red v zavoženo državo, ravno tako gotovo pa je tudi, da bi tisočletno cesarstvo z njegovim nastopom za vedno izginilo. Generalnega guvernerja v Tientsinu so revolucionarji ubili. Mesto je v rokah vstajev, ki proglašajo, da bodo Peking zavzeli 13. novembra. Revolucionarji so storili vse, da preprečijo beg dvora proti severu. Kakšni dogodki se bodo odigrali v malo dneh, je mogoče komaj slutiti.

Štajersko.

Spominu dr. Josipa Vošnjaka. »Kaka razlika med njegovim nesebičnim, edino za svojim idealom stremočim delovanjem in današnjimi voditelji«, to besede čitam v pismu odličnega goriškega rodoljuba. Sam velik optimist, je pokojnik pri vsaki priliki z mladeniškim ognjem propagiral narodne ideje ter zavračal malodušne pesimizme — mlade in stare. Kakor so poročali nekrologi slovenskih listov, je bilo narodno delovanje tega moža tesno spojeno s Slovensko Bistrico; vsak teden je prihajal z visolskega doma v mesto ter pazno zasledoval narodno napredovanje ter ogrožene postojanke. Ko so slovenjbiški Slovenci pri predzadnjih občinskih volitvah s sigurnostjo računali na zmago v tretjem razredu, a so za en glas propadli, tedaj je tudi dr. Vošnjak z nami pričakoval izid; ko pa je zvedel rezultat, so mu očti zarosile in z žalostnim srcem je lital proti domu. V spomin in v čast vzorno-idealnemu prvoborniku so osnovali 1. 1908. slovenjbiški narodnjaki Vošnjakovo ljudsko knjižnico. O priliki otvoritve se je priredila Vošnjakova slavnost, pri kateri se je uprizorila njegova lepa endejanka »Oreh«. Ganjen je bil sledil navzoči dr. Vošnjak ter se h koncu srčno zahvaljeval za izkazane mu ovacije in poklonjen šopek. Vzgladno poslovanje ljudske knjižnice ga je izredno veselilo ter jo je s samimi lepimi knjigami obogatil. Knjižnica, ki jo s hvalevredno vne- mo oskrbuje gdč. Ottilija Feigelova, je imela sedaj 161 čitateljev; v letu 1908/9 se je izposodilo 1910 1053 in letos do 1. novembra 1100 knjig, torej skupaj že 3157 knjig. Vseh knjig je 436, največ leposlovnih; poleg tega ima knjižnica tudi lep mladinski oddelk. Knjige se izposojujejo vsako nedeljo od 9. do 10. dopoldne brezplačno in v prvem nadstropju hotela »Avstrija«. Podrobno kulturno delo, ki ga opravlja dr. Josip Vošnjakova ljudska knjižnica v Slov. Bistrici je za mesto in okolico vevlačno ter je tudi v intencijah nepozabnega moža, kojega ime jo diči.

Drobne novice. Iz Ljutomer na nam poročajo: Poročilo »Slov. Naroda« o škrlatici v našem trgu in okolici je izpopolnilo v toliko, da se je pojavilo več slučajev te bolezni tudi v šolskih okoliših Sv. Križ in Veržej. Zategadelj sta tamošnji šoli zaprti. — Ponesrečeni se je delavec Martin Pater v Prymovi tovarni na Polzeli. Stroj mu je desno roko čisto zmečkal. — Srebrnokolano je dobilo na mednarodni higijenični razstavi v Draždanah deželno kopališče Rogaška Slatina. — Novo deželno hiralanico so na slovesen način otvorili in izročili njenemu name- nu v Četrtek v Feldbachu na Sred. Štajerskem. — O slabih pošt- nih razmerah čitamo tudi v maribor- ski »Straži« več dopisov in pritožb, tako iz Ljutomer in Sv. Lovrenca nad Mariborom. Poštni uslužbenci nočejo znati slovensko ali nimajo dvojezičnih tiskovnih. Treba je, da tu in tam napravijo slovenske občine, društva in druge korporacije pritož- bo na pošto ravnateljstvo v Gradcu

in obvestijo o njih državne poštne, ki morajo potem v Gradcu in na Du- naju primerno nastopiti. Nemški- tarake neenake se je valed naše pot- pešljivosti že vse provalo nabralo na poštah uradih. — V Kotljah ob štajersko - koroški meji se je poročilo dne 6. novembra trgovca Tomaž Stib- ler z gdč. Marijo Krenkar. Ženinov brat Miloš Stibler je nabral ob tej priliki za Ciril - Metodovo družbo 6 kron 50 vin. — Imenovala je de- želna finančna direkcija orožniškega postajevođo Jožefa Spannbauerja za davčnega asistenta pri davkarji pri Sv. Lenartu v Slov. gor. — Umrl je v Gradcu v pok. dvorni svetnik Franc Maurus v 78. letu starosti. Bil je do leta 1904 vodja stavbeni- od- delka pri graški namestniji, poprej pa je služboval v ministrstvu za no- tranje zadeve. Pokojnik je bil rojen pri Sv. Janžu na Dr. polju, a se je že v šolah ponemčil. — Nečloveška ma- ti. V Göttingu pri Gradcu so te dni zaprli 29letno šiviljo Marijo Pöschl. Priznala je, da je umorila tri nezakonske otroke, dva dečka in eno deklico, ki jih je porodila 1. 1908, 1910 in oktobra 1911 tako po roj- stvu. Dva mladička je pokopala v kle- ti pod premostom, enega pa je imela že tri leta skritega v nekem zaboji v svojem stanovanju. Da se ni širil smrad, je dala v zaboj razne močne dišave. Četrty otrok, najstarejši de- čko, je ostal pri življenju. Obenem s Pöschlovo so zaprli 32letnega hlapca, nezakonskega očeta teh otrok, Janeza Kosa iz Spod. Štajerja, ki je bojda zapeljal Pöschlovo k umoru dece, ker ni hotel skrbeti za njo. Pöschlova je umore že priznala, pravi, da jih je izvršila zaradi tega, ker sama ni mo- gla skrbeti za toliko otrok. Kos taji. (O tem smo že poročali. Op. ured.) — Umrl je v Rogaški Slatini po- sestnik in župan Janez Stoinschegg. Bil je župan v Rog. Slatini, odkar ob- staja kot samostojna občina in kakor ime kaže, trd Nemec. — Četrty- krat je pobegnil od voja- ke v 38letni dragonec Leopold Ker- schitz, tokrat iz Slov. Bistrice, a so ga že v Orehovi vasi pod Mariborom prijeli. Kerschitz služi zaradi svojih dezerij že 18. leto vojaške. — Iz Ce- lja. Dne 8. novembra zvečer je nek- do (letos že četrty) vlomil na celj- skem kolodvoru v tovorni voz in ukradel iz njega svežo govejo kožo, težko 32 kg. Kožo so našli na nekem vozu, kjer je sedel tovorni sprevod- nik Dobraj iz Maribora. Dobrajca so zaprli. — Zgorela so gospodar- ska poslopja mizarja Lorberja v Slo- venski Bistrici. Škode je okroglo 2400 kron. — Svinjski sejmi v me- stu Mariboru so zopet dovoljeni. Ku- ga sliavka in grintavka je v poli- tičnem okraju Maribor - okolica ra- zen v dveh občinah ponehala.

Koroško.

Požar v Dolinčicah. V soboto zve- čer je izbruhnil požar v vasi Dolin- čice v Rožni dolini. Ogenj je uničil dve hiši z vsemi gospodarskimi ob- jekti. Vsled hudega vetra je bila ve- lika nevarnost, da se vname cela vas.

Zvita poljska tatava. V okolici Feldkirchna so letošnjo jesen redno izmanjkovale po ondnotnih bližnjih njivah velike množice raznih pridel- kov. Ljudje so se silno pritoževali, ovadili so več sumljivih tatov, in ve- liko domačih možkih in žensk je sodi- šče tudi kaznovalo. Posebno veselje nad temi obsojenci je izražala vedno gostilničarka Gettinger. Obsojeni so se pritožili na deželno sodišče, ki je uvedlo pred vzklicno obravnavo na- tančno preiskavo. Posledica te pre- iskave je bila, da so 6. t. m. aretirali Gettingerjevo, o kateri so že preje su- mili, da hodi rada v tuj zelnik, in je bila tudi že v preiskavi. Toda izmu- zala se je vedno roki pravice na ta način, da je pregovorila svojo dekle, ki ji je pri tatvini tudi brčkone po- nagala, da je ta vedno za svojo go- spodinjo po krivem pričala Gettin- gerjevo, ki je vse te tatvine skoro go- tovo sama izvrševala, so izpustili proti visoki kavciji na prosto. V Feldkirchnu in okolici vzbuja ta afe- ra silno zanimanje in nestrpnost čaka- jo vsi, posebno po nedolžnem obsoj- ni, konec preiskave.

Nezgodbe. V Gradcu je pustila Jo- sefa Schoas v sobi svojega enoletnega sina samega. Ta je prevrnil nase mi- zo, ki je pritisnila otroka za vrat k tlo- mu. Ko je prišla mati domov, je bil otrok že mrtev. — V okolici Seline- vesi so dobili šolski otroci na potu iz šole v nekem jarku truplo novorojen- čka. Truplo je še popolnoma ohranje- no. — V okolici Šentpetra je odtrgal stroj za rezanico vsled nepredvidni- posestnikovega sina I. Huraltu vse prste na desni roki.

Primorsko.

Razpust goriškega deželnega zbor- ra. »Soča poroča, da ve iz zanesljivih virov, da merodajni vladni krogi ne priznajo legalnosti deželnega odbora goriškega, ki je bil izvoljen v znane-

nja najhujših nasilstev, in da bo vla- da deželni zbor razpustila, če se stranke večine ne odločijo opustiti vsa nasilstva proti manjšini. Goriške stranke večine pa odklanjajo tako re- meduro in tako bo brčkone deželni zbor razpuščen in pride na Goriškem do novih deželnosoborskih volitev.

Stavka delavk v papirnici v Pod- gori se je končala v soboto. Vodstvo tovarne je zvišalo delavcem zaslužek na 1 K 60 vin. dnevne plače.

Samomor zaradi odpovedi toba- karne. Najemnica tobakarne na cesti Dante Alighieri 41letna L. Kolavti je bila v soboto octovo kislino. Na njen krik so prišli sosede in jo hoteli od- peljati v bolnišnico. Toda predno so mogli samomorilko prijeti, je ta od- prla okno in se vrgla iz četrtega nad- stropja na cesto, kjer je obležala mrt- va. Vzrok samomora je odpoved to- bakarne.

Vlom med opoldanskim odmo- rom. V soboto so vdrl med opoldan- skim odmorom neznan tatovi v pi- sarno tverke Kalmus v Trstu, vlo- mili predal blagajnikove mize in od- nesli 1700 kron.

Nezgodbe. Radi neozdravljive bo- lezni se je hotel včeraj zastopiti v Trstu 44letni mesar Viktor Dosi. — Med prepripirom je udarila M. Šivic svojega 16letnega brata s škarjami v prsi in ga nevarno poškodovala. — Osemletni dečko Rud. Fabjan iz Škofije je izmaknil nekje nabit na- boj za lovsko puško. Naboj se mu med igrjo razletel in ga nevarno poškodoval na desni roki in na desnem očesu.

Tripoljski Turki v Trstu. Turki njetniki, ki jih je poslala laška vlada v Trst, so se odpravili včeraj s parni- kom »Zrinj« v Reko, odkoder gredo po suhem v Carigrad. Med ujetniki so tudi general Regel-paša, polkov- nik Fhemi-bej in admiral Thasim- bej, ki so bili od časa turškega držav- nega preobrata od Mladoturkov iz- gnani in živeli kot prognanci v Tri- polisu.

Odlikovanje. Višji komisar fi- nančne straže Fr. Turšič v Pulju je dobil povodom umirovljenja naslov cesarskega svetnika.

Dnevne vesti.

+ Na trebuhu leže in v prahu se valjajo klerikalni listi pred dr. Su- steršičem radi njegovega zadnjega govora v parlamentu. Kdor še ne po- zna čustva, ki se pojavljajo v mislečem človeku, kadar vidi, kako se plazijo kreature v prahu pred močjo, ta naj čita »Slovenec« sobotni uvodnik »Dr. Susteršičev govor« in prepriča- ni smo, da bo »Slovenec« odložil z gnusom in gnevom, zakaj take bi- zantinske in pasje in obenem tako domišljavo in bahavo se menda še ni pisalo v slovenskem jeziku, kakor v »Slovenčevem« članku, v katerem se Susteršiča povzdiguje do nebes in kuje njegove vrline v zvezde. Suster- šiča se predstavlja in opisuje kot moža, kot politika, kot diplomata in državnika, ki ga nima primere pod solnce božjim, kot solnce med zvez- dami, kot zlato med kovinami. Čita- telji naj nam oprostite, ako navedemo tu nekaj zgledov, kako skuša Suster- šičev kuli zlesti svojemu gospodarju v čreva. Prosimo pa, naj se preskrbe, predno prečitajo naslednje izlive robske klerikalne duše, z zdravilnimi sredstvi, da se jim ne obrne želodec. Sedaj pa poslušajte Susteršičevega kulija: »Govor dr. Susteršiča je sija- jen dokaz njegove duhovitosti, naj- širšega političnega razgleda, čudovi- tih govorniških zmoglosti. Duh naše- ga ljudstva in z njim zedinjenih po- slancev je preveval njegove besede; zato so dihale silo naših gora, globi- no našega morja, vedro jasnost naše ljudske duše. Govore tudi drugi na- čelniki, a pozna se jim — Kramar- f in Bilinskemu in Feulerju in Stein- wenderju in Grossu, — da se v odlo- čilnih stvareh love za besede... Dr. Susteršičev govor je političen pro- gram v najširši zasnovi; demokratič- na misel — zaupanje jo ljudstva mu je temelj, ogreva ga kot kresno soln- ce vroča ljubezen do našega naroda, nepopolni svetost in slajnost mu pa daje državniška razboritost, ki je v ti meri dr. Susteršiču nihče drugi ne more postaviti v tekmo... Ali po- trebuje kdo kolonske vode? Vpraša- mo, komu se ne gabi v dno duše to nebotično hvalisanje in poviferanje Susteršičeve osebe? In čemu vse to? Samo da se prikrije dejstvo, da se je Susteršič ponudil vladi s svojim go- vorom kakor poučena vlačuga, ki si hoče s svojo razkošno touleto in z ra- finiranim kazanjem svojih form pri- dobiti čestice, občudovateljev in — vzdrževalcev. Čitajte Susteršič- ev govor, v formi res lep govor, in povejte, ali najdete v njem kakšno novo idejo? Ne, samo lepe besede, ki jih je Susteršič že neštokrat rabil, ne da bi se kdaj potrudil, da bi te be- sede pretvoril tudi v dejanja. In kaj je govoril Susteršič o nemasnih raz- merah, ki so zavladale pri nas na Slovenskem, ali je žigosal germani- zacijo, ki se je v zadnjem času siste- matično jela izvajati po vseh slove-

skih deželah, vlasti pa na Kranj- skem? Nič, niti besede ni omenil, ka- kor da bi bili slovenski kraji dežela, v kateri teče mleko in med narodne ravnopravnosti. Molčaljevo nezakonit- ostih in nasilstvih prsterne nemške birokracije na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem, dotaknil se je samo Istre, kjer so tlačitelji — Italijani. Proti nemškim tlačiteljem in nasil- nikom na Kranjskem, Koroškem in Štajerskem pa si junak Susteršič ni upal črtniti! To govori več kakor debele knjige! Nemcem se ne smemo zameriti, Nemcem ne smemo skrivti lasu, to je vodilo načelo novejš- e klerikalne politike. Susteršič hoče s pomočjo naklonjenih mu Nemcev splezati na površje in napraviti z njihovim sodelovanjem z vlado novo kravjo kupčijo za-se in klerikalno stranko. Ministrski stolček še pač vedno lebdi Susteršiču pred očmi. Ker ga ni mogel dosi s pomočjo Ju- goslovanov, ga hoče sedaj doseči s podporo Nemcev! Zato so zanj Nemci sakrosanktni in naj gomilijo krivico nad krivico v slovenskih deželah! In takega moža in politika si upajo kler- ikalni kuliji primerjati možu, ka- kršen je dr. Kramar, ki bi bil že ne- štokrat lahko minister, ki pa je vsako tako ponudbo odločno z moti- vacijo: »Mi Čehi se ne borimo za mi- nistrske fotelje, mi zahtevamo samo, da dá češkemu narodu pravica in ravnopravnost!«

+ Češka javnost in »slavnik« dr. Susteršičev govor. »Narodny Listy« pišejo: Cele tri tedne je dr. Susteršič oznanjeval, da bo imel pri proračun- ski debati govor, ki povzroči veliko senzacijo. Bili smo v resnici radovedni na njegovo oznanjevanje. Vendar pa moremo reči, da je bilo to, kar je danes z nepravim pathosom govoril, narodno razočaranje. Razlagal je, da manjka zbornici voditelja. Gotovo je mislil, da bi mogel biti ta voditelj on. Pripomnil je, da je krivica, če se neprenehoma očita parlamentu, da ni za nič. Naj državniki sami sebi stavi- jo usodno vprašanje, čemu smo torej mi? Zbornica nima nikakoršnega vodstva. Vsled tega se ne morejo uve- ljaviti moči, ki v njej v istini počiva- jo. Na to je dr. Susteršič proglasil princip, da samo vlada more voditi parlament, kajti brez vodstva vlade, ki ima tudi moč, je konstitucionalno življenje nemogoče. Pripomnimo dr. Susteršiču, da je bil kranjski po- slanec, ranjki Karel Hohenwart, ki je dolgo vrsto let vodil zbornico, ne da bi bil minister. Kar se tiče ustano- vitve zbornične večine, je rekel dr. Susteršič, da mora imeti telo, ki se naziva večno, duša... Koncem svo- jega govora je zaklepal zbornici in njenim strankam: »Ne bojimo se!« — Tako se pa ne glasi vprašanje, za katero gre. Dr. Susteršič se moti. Vprašanje je, ali se dr. Susteršiča in njegovih ljudi sploh kdo boji.

+ Ponosen je »Slovenec« na to, da omenjajo Susteršičev govor tudi italijanski listi, za to si je dal poro- čati — z Dunaja, da priobčenejo ti listi dobesedno Susteršičeva izjava- nja glede italijanske ekspedicije v Tripolis. Po »Slovenčevem« zatrje- vanju so seveda Susteršičeve besede v živo zadele Italijane in odlej se bo italijanska vlada prav gotovo še bolj kakor doslej izogibala vsemu, kar bi moglo še bolj razplamtiti jezo silne- ga gromovnika dr. Susteršiča. To je, kakor pribito! In če bo Italija opu- stila vsako akcijo v Jadranskem morju in v Albaniji, je to čisto gotovo izključna zasluga dr. Susteršiča, ki je s svojim govorom Italijane tako preplašil, da se ministru di San Giuliano še danes tresejo hlače. Res, prav zares!

+ Na dan z dokumenti, gospoda Lampe in Zajec! Na klerikalna zavij- janja o cestnem zakonu smo pretekli teden pozvali deželna odbornika dr. Zajca in dr. Lampeta, naj priobčita dobesedno v »Slovenec« 1. zapisnik dotične seje deželnega odbora, v ka- teri se je sklenilo, da se bo deželni odbor pri razdeljevanju podpor v slu- čajih § 18 novega cestnega zakona prav posebno oziral tudi na mestno občino Ljubljansko in 2. vloge, s ka- tero je deželni odbor poslal cestni za- kon centralni vladi, da mu izposluje najvišje potrjenje. Konstatiramo, da je »Slovenec« o oni aferi prenehal pi- sati s tistim dnem, ko je v našem li- stu izšel on poziv, in da dr. Zajec in Lampe še do danes nista dala v »Slo- venec« natiskati zapisnika niti vlo- ge iz enostranega vzroka, ker si tega ne upata storiti, ker veda, da bi jih oni uradni listini postavili na laž in pred vso javnostjo nepobitno dokaza- li, da je dr. Lampe v resnici skušal nalagati centralno vlado z namenom, da bi dosegel sankcijo za Ljubljano skrajno škodljivega cestnega zakona. Če to ni res, jih vnovič pozivamo: na dan z uradnimi dokumenti, na dan s resnico!

+ Ne bosta tožila Kregar in Stefe, dasi smo jima jasno in glasno očitali hudodelstva, izvršena pri za- dnjih volitvah v trgovsko in obrtno zbornico, tako izjavljati v sobotnem »Slovenec«. Pravita, da se bojiata — porotnikov, čeč da niso nepristranski.

Mi pa pravimo: gospoda se ne boji- ta toliko porotnikov, če se zanja sa- mo izgovor, marveč bojiata se javne sodne razprave, ki bi z bengalično lučjo razsvetlila vse lopovščine, ki so jih klerikalci s Kregarjem in Ste- fetom uganjali pri zadnjih volitvah v trgovsko in obrtno zbornico. Da pa se častivredna gospoda ne bosta več mogla izgovarjati na porotnike, bo- mo pri ugodni priliki morda dali go- spodoma možnost, da si bosta lahko pred rednim sodnikom poiskala za- doščanja. Vprašamo ju samo, če bo- sta v tem slučaju tudi prav res in za- nesljivo tožila!

+ »Vaterland« preneha izhaja- ti. S 1. decembrom preneha izhaja- ti glasilo fevdalnega plemstva in episkopata, »Das Vaterland«. »Va- terland« se je preveč potegoval za staro konservativno stranko proti krščanskim socializmom, vsled česar se je zameril nekaterim duhovnikom. Škofje so dajali listu 68.000 kron podpore. Dunajski nadškof Nagl predlaga, naj se ta podpora od zdaj naprej daje »Reichsposti«.

+ Kako se agituje za »Ljudski oder«. Zdalj smo šele na jasnem, če- mu so se klerikalci tako zavzemali, naj se uvede na obrtno nadaljevalnih šolah krščanski nauk. Glavni namen teh učnih ur je, da se agitira za klerikalno stranko in njene priredbe. Na obrtno-nadaljevalni šoli na Gra- nu poučuje neki Jane. Ta je vporabil zadnjo uro v to, da je agitiral za »Ljudski oder«. Učencem je odveto- val obiskovati deželno gledališče, ker je pohujljivo. Pač pa naj obiskuje- jo »Ljudski oder«, ki se je ustanovil na zahtevo ljudstva (?). Radovedni smo, koliko provizije dobiva Jane za svojo reklamo.

+ Promocija. Dne 10. t. m. je bil na dunajskem vsučilišču prom- viran doktorjem prava gosp. Peter Vavpotič. Čestitamo!

— Na svojega godu dan na Mar- tinovo ob 7. zvečer letos je po dolgi boleznim umrl in bil danes pokopan hišni posestnik g. Martin Sterk v Ljubljani v Krakovem. Kladezna ulica 9. Dosegel je visoko starost 81 let. Rodom iz Starega trga v Beli Krajini je do svojega 16 leta bil do- ma za pastirja; potem je krošnjačil po Bavarskem, Würtemberskem in Badenskem. V vojaške potrjen je mo- ral iti na Laško, kjer je zbolel za le- garjem. To je bil vzrok, da je slove dal vojaškemu stanu in postal 1853 policijski korporal. Dolgo vrsto let je služil pri državnem redarstvu, na- posled kot redar v mestni službi od leta 1870., ko je postal za Žanom mestni tambor. Starejši Ljubljana- ni se še spominjajo Šterka, ki je ho- dil z hobnom po mestu od trga de trga in z gromkim glasom »publici- rak«. Zlata doba zanj je bilo 1. 1871., ko so prodajali vojaške konje. Leta 1880. so ga postavili na magistratu za oskrbovalca mestne ječe. Težavno službo mestnega ječarja je vestno iz- vrševal 18 let in se potem preselil v pokoj v svojo hišico v Krakovem. Pokojni g. Sterk je bil kremenit na- rodnjak. O znani aferi »Južnega So- kola« je na sodišču pričal v prilog društvu. Svojo dečo je vzgojil v na- rodnem duhu. O volitvah je vsako- krat volil z narodno stranko, tudi v oni dobi, ko so na magistratu vladali Nemci. Ko je prejel za zadnjo dežel- nozborsko volitev glasovnico, je iz- razil željo: »O da bi mogel biti volit!« — a bolezen ni dala, da bi bil šel to pot na volišče. Vrlemu možu blag spomin!

— Na naslov vodstva c. kr. glavne pošte v Ljubljani. V novo- zgrajeno hišo v Gledališki ulici pri- haja pismošna šola okoli enajstih, ali pa tudi celo ob pol dvanajstih. Iz prometnih zirov je opravljena za- hteva, da vodstvo c. kr. pošte službo pismošna tako razdeli, da ne bo ta del nove Ljubljane na slabšem kot so hribovske vasi, ki dobivajo danes malone že vse jutrajno pošto zjutraj in ne šele opoldne.

— Dr. Vidmar se preseli v Bu- dimpeš. Naš rojak svetovnozn ni šahist dr. Milan Vidmar, zapusti z 1. januarjem 1912 službo pri tvrdki »Družba za električno industrijo, po- družnica v Weizu« ter vstopi pri tvrdki »Ganz & Co.« v Budimpešti v službo. Kakor letošnje leto v spom- ladi v San Sebastianu udeležil se je v mesecu kimovcu tudi šahovga turnirja v Karlovih varih. Zbranih je bilo 32 šahistov. Dasi ravno bolan, dosegel je le veliki uspeh in sicer 7. darilo. Tudi v tujini, v njegovi novi domovini, želimo mu mnogo uspeha in sreče.

Zopet uboj na katoliški podlagi. Včeraj zvečer prišel je črkostavec v Slatnarjevi tiskarni Ivan Lužar do- mov in tarna, da ga močno boli gla- va. Povedal je tudi, da ga je njer u neznan kmečki človek močno udaril po levem senen, tako, da je padel v cestni jarek. Dajali so mu obkladke, toda med nočjo je izdihnil. To je že drugi uboj v kamniškem okraju te- kom kratkega časa, kar najbolje ka- že, kakšno izobrazbo ponuja dekan Ivan Lavrenčič v svojih druš- tih njihovim članom. Ubili bil je mirne-

ga značaja, povsod zelo priljubljen ter član vseh naprednih društev v Kamniku. N. v m. p.

Zaročila sta se v spodična Pavla Vadnal, učiteljica v Loškem potoku in gospod Aleksander Skaza v Celju. Obilo sreče!

Zlato poroko sta včeraj v Trnovem obhajala v krogu svoje rodovine g. Ferdinand Burger in gospa Josipina Burger, roj. Sustaršič. Oba sta še čvrsta in zdrava.

Praske. Ko je bil v soboto popoldne zidar Fran Potokar v Hradeckega vasi v stanovanju svojega prijatelja, s katerim sta imela neki obračun, sta se sprla in je pri tem Potokar dobil s kolom tako po glavi, da se je onesvestil. — Istega dne sta na Poljanski cesti dva mesarska vajenca začela dražiti nekoliko vinjnega dninarja Ivana Boštjančiča. Ker ga je to razburilo, ju je oštel. Pri tem pa skočil en vajenec vanj ter ga tako tuesčil ob tla, da je ta dobil na glavi znatno poškodbo. — Na dvorišče hiše št. 7 v Kolodvorski ulici je prišel delavec Ivan Kregar. Ko ga je zagledal prevoznik, ki ima najet hlev, je skočil vanj in ga vrge ob tla. Nato je Kregar zbežal v gostilno, prevoznik pa za njim. Tam ga zopet spravi na tla, poklekne nanj ter ga začne daviti za vrat. Ko je pristojila na pomoč natakarica, je tudi ta dobila s pestjo tako v prsa, da je odskočila. Kregar je zadobil pri tem na glavi lahko telesno poškodbo.

Nagajivec. Ko je v soboto napovedal stražnik v neki gostilni policijsko uro, je nekaj gostov, hlapcev gostilno res zapustilo, a je eden takoj dejal napram družbi, da mora še nekaj »ustimate«. In res so začeli na ulici kričati kakor divjaki. Ko so srečali nekega mladega gospoda, se je najpogumnejši takoj spustil vanj. Ta je pa odskočil, potegnil iz žepa samokres ter mu zagrozil, da ga sproži ako bi ga hotel še napasti. Došli stražnik je napravil nočnemu koncertu konec in razgrajaje legiti-miral.

Napad. Ko je snoči šel domov mitniški paznik Ivan Markovič, ga je pred Bežigradem čakal delavec Andrej Pire, ki ga je naskočil in z nožem sunil v desno ramo. Potem pa zbežal proti kolodvoru, kjer sta ga vjela poškodovanec in stražnik Večerin. Markovič je zadobil prvo zdravniško pomoč na središču policijske stražnice, potem je moral pa v bolnišnico. Pire pa so izročili sodišču.

S ceste. V soboto je neki hlapec zadel v Dalmatinovi ulici z vozom v kandelaber ter se je pri tem razbila plinovka. — Včeraj je pa na Bleiweisovi cesti neki avtomobil zadel v plinov kandelaber s tako silo, da se je vsled sunka razbila plinovka.

Zasačen ptičar. Včeraj je policijski stražnik v trnovskem predmestju zasilil nekega posestnika, ki je na vrtu lovil ptiče ter mu konfisciral vse limance, kakor tudi šest kletk s ptiči vabljenici.

Za Martinovo nedeljo. V noči od 11. na 12. t. m. je neka dvonožna lisica v Kopaljski ulici odnesla dvema postestnikoma štiri kokoši in jih potem poklala na Mirju.

Sam se je zglasil. V soboto se je pri policiji zglasil 63letni delavec Andrej Obreza iz Hotiča, češ, da je brez sredstev. Ko so mu pa natančneje preiskali obisti, so prišli tudi na to, da ga želi videti litjsko sodišče zaradi prestopka 460 k. zak. ter ga na lastno željo utaknili v zapor.

Muhasta mula. Ko je šla v soboto po Poljanski cesti posestnica Marija Bergantova iz Stare Loke, je srečala nekega domobranca, ki je peljal za njo mulo. Ko je zavil, je žival brenila z nogo nazaj ter zadela Bergantovo v levo roko, katero ji je zlomila in je morala iskati pomoči v bolnišnici.

Pes temnorujave barve s kratkim repom in belimi prsi se je začel. Na pasji znamki je napisano »Šmihel-Stopiče št. 67.« Lastnik dobi psa pri g. L. Černetu v Štepanji vasi št. 39 pri Ljubljani.

Delavsko gibanje. V soboto se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 16 Črnogorcev, 8 Hrvatov in 4 Slovenci, nazaj je pa prišlo 110 Hrvatov in 20 Slovencev. 40 Hrvatov se je povrnilo iz Nemčije. — Včeraj se je po odpeljalo v Ameriko 10 Macedoncev in 76 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Stavce g. Anton Brozovič je izgubil denarico, v kateri je imel do 30 K denarja. — Trgovski vajenec Stanko Kveder je izgubil 260 K denarja v bankovcih po 100, 20 in 10 K. Pošteni najditelj naj izvoli denar oddati na magistratu. — Neka dama je izgubila zlato zaponko z rdečim rubinom. — Kolarski pomočnik Martin Božja je izgubil hranilnično knjižico »Mestne hranilnice« z vlogo 45 K. — Šolski učenec Viktor Kveder je našel uro budilko. — Mitniški paznik Fran Grobelnik je našel žepno uro, katero dobi izgubitelj pri najditelju v Kladezni ulici št. 18. — Ga. Ivana Polanjčeva je izgubila zlato zapestnico v obliki verižice.

Higijena mlekarne se odprla. Jutri, v hiši meščanske imovine v Lingarjevi ulici. Dobivalo se bo tam garantirano pristno mleko. Več v inseratu.

Narodna obramba.

Idrijska moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda praznuje letos jubilej svojega 25letnega obstanka. V svrhu tega priredi v soboto, dne 18. novembra v pivarni pri »Črnem orlu« jubilejno veselico. Začetek bo ob 8. zvečer. — Na sporedu je tudi veseliga »Malomestne tradicije«.

Društvena naznanila.

Občni zbor čevljarke zadruge. Včeraj popoldne se je vršil v gostilni pri Mraku na Rimski cesti občni zbor čevljarke zadruge, na katerem je podal predsednik gosp. Erjavce poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu ter se spomnil tudi umrlih članov Sedlarja in Reiča. V svojem nadaljnjem poročilu je izpregovoril tudi o svojem posetu vseavstrijskega čevljarkega shoda v Celovcu, ki se je vršil dne 14. avgusta in naslednje dni. Končno omenil, da pravilnega poročila o računskem zaključku za leto 1910 ni mogoče podati, ker se je zgodila v knjigah neka pomota, vsled katere se postavke dočela ne vjemajo. Preglednik gosp. Brekvar konstatira, da znaša diferenca za leto 1910 26 K 85 vin. in da je vsled tega treba, da se knjige temeljito pregledajo, za kar je treba še enkratne temeljite revizije knjig, omeni pa obenem, da bo revizija brez dvojbe dokazala, da ne zadene nikogar krivda in da je bila ta pomota mogoča, ker so se vpisale postavke na napačno stran. V tozadevno izvoljeno revizijsko komisijo so bili izvoljeni gg. Brekvar, Strniša, Kukman, Aleš in Franchetti. Gosp. Franchetti nato pozdravi člane zadruge v imenu »Zveze slovenskih obrtnih združenj«, ki kateri je »Zadruga« v tem letu pristopila ter stavi več nasvetov. Letna doklada se nato določi na 2 K, na kar so se vršile volitve, ter sta bila izvoljena za predsednika gosp. Jos. Brekvar, za podpredsednika pa gosp. Fran Kukman, za odbornike pa so bili izvoljeni gg. Rozman, Salmič, Eržen, Trtnik, Setina, Jerzeršek in Požar. V razsodišče so bili izvoljeni kot člani gg. Kovač Ivan, Kovač Fran in Tuma, kot namestnika pa gg. Kalan in Privšek. V pomočniški odbor sta bila izvoljena gg. Brekvar in Zamljen. Za preglednika gg. Kordeš in Majce, kot člana za davčno administracijo pa gg. Tuma in Rozman. Za posredovalnega mojstra so si izvolili načelnika g. Brekvarja. Končno so bili izvoljeni kot delegati k zveznemu zborovanju gg. Brekvar, Kukman, Salmič, Tuma in Zamljen. Predsednik se je določila nagrada 160 K, tedaj ista, kakor je bila dosedaj. Končno je govoril gosp. Oblak, da naj se zadruga zavzema za naročeno delo ter kritizira delovanje čevljev v prisilni delavnici, kar dela obrtnikom občutno škodo in jim da obupati, da vlada pri nas sploh še kaka pravica. Predsednik g. Brekvar nato izjavlja, da bo razvil program zadruge popolnoma precizno na shodu, ki ga bo v kratkem sklical in za katerega naj člani pridno agitirajo ter pozivlja časopise, da naj sprejemajo tudi strokovne članke, ki bi razjasnili položaj obrtnega stanu.

Podpornega društva za slovenske visokošolce v Pragi občni zbor bo v sredo, dne 15. novembra t. l. ob pol 8. zvečer v Malinovi restavraciji. Spalená ul. 9. — Gostje in prijatelji društva dobrodošli!

Prosveta.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Jutri, v torek se igra prvič Ludovika Thome komedija »Moral« (za neparabonente). Ludovik Thoma, roj. l. 1887. v Oberammergau, je danes slaven satirik v nemški literaturi. Njegove pesmi v tedniku »Simplicissimus« ter pisma bavar. »poslanca« v istem listu zbujačo senzacijo. Podpisuje se tudi »Peter Schlemil«. Njegove izborne, duha, satire, ironije in humora polne novele, kmetske povesti, humoreske in komedije spadajo k najboljšim produktom nemške moderne literature. Rad piše v dialektu. Naše gledališče je uprizorilo že njegovo »Medaljo« in »Lokalno železnico«. Njegove »Moral« je zabavna satira na velikomestne justične, družabne in npravnstvene razmere. Bavarske filistre si je vzel Thoma tu na piko, bavarske »pobeljene grobove«, ki jih tudi »Simplicissimus« tako zabavno bica in smeši. Kandidat Beermann je političen ignoran, a ker ima denar, hoče biti poslanec; on pa je tudi nemoralen politikaster, ki mu je vse eno: konservativnost ali svobodomošlost. Brez načel je, brez programa;

ma; na shodih govori vse mogoče in nemogoče, deklarira o morali in o svetosti zakona, hkratu pa greši proti 6. zapovedi. Mandat boče dobiti za vsako ceno. Enaki tički so njegovi prijatelji. Poznate ga le dve plemeniti ženi: duhovita starka Lundova in njegova soproga. Iz škandalne zagate ga reši denar, on pa dobi še zaslužni križec. Afera dednega priča Emila mu postane nevarna, toda reši ga lojalnost in koruptnost policije. Aeser Ströbel in policijski načelnik sta izvrstna tipa nemškega uradništva. Kokota Hanteville stoji sredi dejanja s svojim brezobraznim humorjem. Ta kokota s svojo značajnostjo in diskretnostjo osramoti vse policije. Glavno vlogo igra g. Verovšek, kokota ga. Šetřilova, asesorja g. Skrbinišek. Ta literarna komedija je dosegla povsod velik uspeh. Vse I. dejanje je ekspozicija; komedijasezačne z II. dej. ter se hitro razvija ter raste do nepričakovane konca igre. Tako nam nudi »Moral« duhovito zabaven literaren večer.

Slovensko gledališče. V soboto večer so ponavljali »Prodano nevesto«. Predstava je bila jako celotna in prav dobra. G. tenorist je prejel lovorov venec, ki ga je pošteno zaslužil. — V nedeljo popoldne so peli in igrali »Cigana-barona«. Napovedana opereta »Srmežljivo Suzana« je izostala vsled bolezni gospe pl. Foedranspergove.

Deželno gledališče. Kralj Matjaž. Narodna pravljica v treh dejanjih s pred. in poigro. Spisal Jakob Špicar. Režiser Hinko Nučič. Izmed »povčev domačih« je prišla snoči beseda na naš oder, od brata Korotanca; naivna je ta beseda in neokretna, a hotela nam je podati velik sen, veliko tolažbo in lepo upanje. Vojska Matjaževa, sila in svoboda našega naroda, dremlejo pod goro in se vzdudi, kadar napoči doba. Ideja, vredna silnega pesnika-tvorca, ki bi utegnila poroditi našo narodno dramo v najvišjem pomenu besede. V rokah g. Špicarja je postala samo narodna igra, a tudi taka ne ustreza vkljub nekaterim dobro uspelim prizorom in resnično gledanim tipom, zahtevam dramatske tehnike. Preveč aparata in zato preveč razkosanosti. Namesto živih mističnih simbolov se nam kažejo v predgri puste, napolnjenološke alegorije Usode, Zemlje, Sreče, Pravice itd. Takih primitivnosti ne prenosa izlepa gledalec današnjega časa, ki ve, da se odigrava usoda sveta v človeku. Iz volje delujočih oseb in njih dejanj se razvijajo simboli sami od sebe, ne narobe. V »glavni igri« so ljudje izveštene premalenkosti, da bi bili res reprezentanti naroda, kar je bil po vsi priliki avtorjev namen. Toda pač ena oseba je velika, reprezentativna in simbolična: stari slepec Tevž, nositelj tradicije o kralju Matjažu, njegovi vojski pod zemljo in čudotvorni rozi, ki je zrastle iz Matjaževe krvi in vzevate vsako leto o Kresu. Izborna igra gospoda Verovška ga je spravila do popolne veljave. Kakor nevidna glorijska svetilnjava in proroštva je žarela iz njega, ko je sedel med napeto pozornost mladino in prenašal mrdrost in vero davnine mlademu rodu v srca. — Ne bom omenjal manjših nerodnosti, ki bi se dale po resnem preudarku opoliti in izboljšati, avtor je bil pri predstavi navzočen in je brez dvoma mnogo hih sam opazil. Verzi, kar jih je, so taki, da je jo! Igra, primerno prenarejena, bi bila ugodna za popoldanske predstave; za manjše odre pa vsled sceničnega aparata ni. Igralec je nastopil toliko, da vsakega posebe ni mogoče omeniti. Igralo se je splošno dobro in živahno. G. Nučič (kralj Matjaž) je imel težko vlogo, seveda po avtorjevi krivdi, ki mu je nadrobil preveč fraziranja — a rešil jo je tako, kakor je bilo treba: mirno, dostojanstveno. G. Skrbiniška Trdina je bil pravi kmečki skopuh, zahrbtn in samogolten, sugestivno ustvarjen karakter. G. Šimaček — dobro. G. Molek — tu je stal na svojem pravem torišču. G. Povhe primeren burkež. Gdč. Wintrova — kakor ponavadi; kak acent tupačam drugačen! Isto gđč. Šetřilovi! G. Danilo je bil prehrupav, da bi mogli izreči o njem sodbo. — Ljubki so bili malčki, ali pravzaprav malčice. —č.

Umetnost.

Koncert Ševčíkovega kvarteta. Glasbena Matica nam je omogočila zopet v nedeljo 12. t. m. zvečer v dvorani Mestnega doma izreden umetniški užitek s tem, da je privabila v Ljubljano Ševčíkov kvartet, obstoječ iz štirih slavnihi mojstrov gg. Lhotakega, Prohazke, Morava in Zelenke. Vsi ti štirje gospodje stojajo na višku glasbene umetnosti in obvladujejo tehniko igranja z občudovanja vredno lahkoto. Njim ni treba ne vodij, ne dirigentov, ker tiči takt, celotnost in zakonitost igranja v njih samih. Ko sedajo in se

vlopo v svoje instrumente, se zdi, da se zlijejo njih duše v eno samo, ki nam pripoveduje v sočnih zvokih tisto, kar so položili v to glasbo njeni očetje-komponisti. — Najprej je prišel na vrsto kvartet v g-duru, ki ga je zložil I. A. Dvořak, naši publiko morda zlasti v spominu po svoji lepi operi »Rusalka«, ki je vprizorilo pred leti naše gledališče. Kar je pisal Dvořak, to je vse pristna, naravno rojena glasba. Pri njem ni iskanja, ni umetničenja, ni nikjer pristljenosti. Brez truda teče ta muzika in vendar je tako polna globoko umetnosti. Tak je tudi njegov kvartet v g-duru. — Na drugem mestu so igrali kvartet v f-duru, delo prvega svetovnega glasbenika Beethovena, koncert pa je zaključil kvartet v a-molu, ki ga je zložil ruski komponist A. Glazunov. Publiko je menda zlasti ugajal Glazunovega kvarteta prvi in tretji stavek. — Koncert je bil dobro obiskan, sedeži zasedeni, poslušalec navdušeni in ne štedilji vs prisrčnim aplavzom. Glasbeni Matie je na tej prireditvi toplo čestitati.

Razne stvari.

* Redar — ubijalec. V Sibeniku se je zbralo v soboto na nekem trgu več mladih ljudi, ki so bili precej glasni. Prišli so redarji in skušali nemirne razgnati. Pri tem pa je postal stražnik Bumber posebno surovo. Zagrabil je med pretepanjem in suvanjem navzočih nekega Ante Čičimira, in ga vrgel s tako silo v zid, da je mlademu fantu počila lobanja in je obležal mrtev na tleh. Bumberja so takoj nato aretirali.

Telefonska in brzojavna poročila.

Nemški furor na Dunaju.

Dunaj, 13. novembra. Včeraj je sklical »Bund der Deutschen in Niederösterreich« v dvorano mestnega magistrata na Dunaju protestni shod proti ustanovitvi laške pravne fakultete in proti otvoritvi čeških šol društva Komensky na Dunaju. Govorila sta poslanca dr. Waber in dr. Pollauf, ki sta poudarjala, da se z ustanovitvijo čeških in laških šol na Dunaju krši nemški značaj mesta Dunaja in sta izrekla sumljivo bojazn, da bi bila ustanovitev teh šol začetek nebroj drugim šolam, ki bi jih ustanovili Nemci na Dunaju. Govornika smatrala nemške šole za provokacijo Nemcev na Dunaju. V daljnjem govoru sta omenjala govornika tudi češke napise na Dunaju in jih označila enako sramotilne za nemški značaj mesta. Med zborovalci je nastal silen hrup in slišali so se vmes grozeči klici: »Doli z njimi, potrgajmo jih!« Poslanec Waber je poudarjal, da Čehi ne ustanavljajo čeških šol na Dunaju, da bi ugodili ž njimi kulturnim zahtevam svojega naroda, marveč da hočejo s tem le podminirati nemška tla. Poslanec Pollauf je kruto napadal nemške poslance, ki so bili za ustanovitev laške fakultete. Tudi ostro graja odločilne kroge na nekem višjem mestu, ki so dovolili večjo podporo češkemu šolskemu društvu Komensky. Končno napada poslanca Něca, glede katerega pravi, da je radoveden, kaj bo naredila z njim vlada, ker se je predznil napasti v svojem zadnjem govoru nemškega prestolonaslednika in s tem osenčil blek hohenzollernskega ščita. Pri tem je omenil govornik famozno »Nibelungtreue« Nemčije za časa avstrijske aneksije Bosne. Med debato, ki je postala časih silno viharna, so se čuli tudi klici proti nemškemu ministru grofu Stürgkhu, in klici fej na Italijo, zaradi grozodejstev, ki jih počenjajo baje Italijani v Tripolisu. Posebno ostro je napadel Pollauf socialne demokrate, ki glasujejo dosledno za vse nemške šole na Dunaju. Ko so sprejeli zborovalci tozadevno resolucijo, so s silnim hrúšem odšli iz dvorane. Zbrali so se na trgu in zapeli prusko »Wacht am Rhein« ter odšli demonstrirati pred centralno banko čeških posojilnic. Ko jih je s te poti odvrnil močan kordon policije, so hoteli iti demonstrantje kazat svojo nezadovoljnost pred naučno ministrstvo, kar se jim pa tudi ni posrečilo. Policija je potisnila razgrajaje proti Votivni cerkvi, kjer so se med silnim vpitjem in sirovim hrúšem končno razšli.

Dunaj, 13. novembra. Na shodu v rotovžu so se odigravali prizori, katerih z ozirom na državne pravdnika ni mogoče popisati. Ko je poslanec dr. Pollauf omenil, da je cesar leta 1864. daroval 5000 K za češko šolsko družbo, so se oglasili med množico veleizdajalski klici in pesti in palice je bilo videti v zraku. Množica je klicala: »Heil Hohenzollern! Heil Wilhelm!« Kljub tem nepopisnim prizorom vladni komisar zborovanja ni razpustil. Današnji jutranji listi obžalujejo te dogodke in se boje,

da so ti prizori znatno omajali nemške pozicije.

Dunaj, 13. novembra. Današnji opoldanski listi odklanjajo odgovornost nemškega Nationalverbanda na včerajšnjih dogodkih ter pravijo, da posl. Pollauf ni član Nationalverbanda. To seveda Nemcev ne bo oprostil odgovornosti. Dogodki so zlasti v najvišjih krogih napravili globok vtisk.

Potovanje kralja Petra.

Dunaj 13. nov. Kralj Peter se je včeraj na potu v Pariz peljal skozi Dunaj.

Stavka v Trstu.

Trst, 13. novembra. Danes so začeli stavkati tovarni vozniki, skoro ves promet je ustavljen. Najbolj trpi Societa anonima generali.

Banski stolec.

Budimpešta 13. nov. Iz Zagreba poročajo, da je bil grof Štefan Erdődy pretekli teden ponovno pri ministrskem predsedniku Khuenu in da mu je Khuen ponudil banski stolec ker je baje stališče bana Tomašića popolnoma omajano.

Morilec Sicinzky.

Stanislava 13. nov. Poizvedovanja so odkrila nov sled. Sicinzsky je baje ušel preko Ogrskega v Rumunijo in se tam skriva. V Stanislavi so zaprli zopet enega paznika. Tu se širi vest, da bodo začeli pazniki stavkati ker jih dolže oblasti sokrivde na begu Sicinzskega.

Nov papežev motu proprio.

Rim, 13. novembra. V kratkem izda papež nov motu proprio, ki bo imel za predmet pravno življenje duhovnikov. Motu proprio bo poostil glede stanovanja žensk v župniščih in kaplanijah ter duhovnikom absolutno prepovedal imeti pod streho ženske osebe, tudi če so sorodnice. (O jo!) Papež zahteva, da naj imajo duhovniki samo moške služabnike.

Ruski ultimatum Perziji.

Petrograd, 13. novembra. Tu se potrjujejo vesti, da je Rusija poslala Perziji ultimatum, v katerem zahteva da perzijska vlada obžaluje vse svoje korake proti Rusiji in njih opraviči. Rusija zahteva nadalje, da ji da perzijska vlada garancije za varovanje interesov perzijsko-ruskih bank.

Stavka cestnih pometalcev.

New-York, 13. novembra. Tu so začeli stavkati cestni pometalci. Nesnaga na ulicah in cestah je strahovita. Nad 40.000 ton blata leži po ulicah. Med pometalci in policijo je prišlo do spopadov v katerih sta bila 2 pometalca ubita.

Italijansko-turška vojna.

V Egejskem morju.

Pariz 13. novembra. Danes krožijo tu vesti, da je italijansko brodogojstvo že začelo z vojnimi akcijami v Egejskem morju in ob Azijski obali.

Ciasso 12. novembra. Flotila vojvode Abruškega je dospela pred Kandijo, flotila admirala Aubrija operira pri otoku Lemnosu, III. italijanska divizija je tudi že na poti proti Lemnosu. Italijanske vojne ladje bodo operirale pri otokih Mitilene, Chios in Rhodos ter bodo Italijani te otoke baje tudi zasedli. V Neapolj dospeli parnik »Leonida« je vedel poročat, da stoji turška vojna mornarica pred Dardanelami pripravljena in da hoče turška mornarica zaplesti italijansko brodogojstvo v boj.

Izpmembe v Tripolitani. — Denar za turške čete.

Carigrad 13. novembra. Poslanec mesta Bengasija Jusuf bej se je sedaj vrnil v Bengasi in nesel s seboj velike vsote za turške čete. Dvanajst turških generalštabnih častnikov se je podalo v Tripolitani. Tu se širijo vesti, da bo vojni minister Mahmud Šeket paša demisioniral in prevzel vrhovno poveljstvo nad turškimi četami v Tripolitani.

Carigrad, 13. novemb. »Politična korespondenca« poroča, da se Mohamedanci na otokih Arhipela trumoma izseljajo. Večinoma se obračajo v Smirno.

Carigrad, 13. novemb. Turška vlada je dala razdeliti med rezerviste na otoku Lemnosu orožje in municijo.

Pred Tripolisom.

Pariz, 13. novemb. Iz Tripolisa javljajo: 300 arabskih jezdecev in tisoč mož je poskusilo naskočiti italijansko južno fronto, vendar se je Italijanom posrečilo v krvavem boju odvrniti ta napad.

Papeški delegat v Carigradu.

Carigrad, 13. novembra. Turška vlada je prepovedala papeškemu delegatu v Carigradu občeveš v Vatikano s šifriranimi brzojavkami, ker je papeški delegat na snmu, da je podpiral italijanske akcije.

Letalni stroji za Turke.

Carigrad, 13. novembra. Turška vlada je kupila na Francoskem dva letalna stroja za afriško bojišče.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pastorcak.

Doreasa, severnega vetra, so se Rimljani
po pravici bali, ker jim je prinašal
nahod in resno prehlajenje. Sedaj v
tem slabem letnem času ima vsakdo
vzrok se bati škodljivih posledic
ledenoraznih vetrov in dvakrat nam je
treba biti previdnim. Fayeve pristne
sodenske mineralne pastile varujejo
pred nevarnostjo prehlajenja ter točno
in kar se najbolj misli da udobno
zatirajo že nastalo prehlajenje sopil.
Pa niso niti drage: skatlica stane
samo K 125.
Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko:
W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik Dunaj
V/I. Grosse Neugasse 17.

Meteorološko poročilo.

Vilna nad morjem 306.2 Srednji zračni tlak 30.70 mm

Novob.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
11.	2. pop. 9. zv.	734.5 737.1	13.5 10.3	sl. svzh. brezvetr.	sk. oblač. jasno
12.	7. zj.	739.1	8.1	"	oblačno.
13.	2. pop. 9. zv.	737.6 736.9	11.0 8.8	sl. svzh.	del oblač. jasno
13.	7. zj.	735.4	6.9	"	sk. oblač.

Srednja predvečernja temperatura 11.6° norm. 4.6° in včerajšnja 9.3° norm. 4.4° Padavina v 24 urah 3.8 mm in 0.0 mm

Posojilnica v Framu naznanja vsem znancem in prijateljem tužno vest, da je njen soustanovnik in načelnik, gospod

Janez Gert
dojgoletni župan in veleposlanik v Framu odlikovan z zlatim zasluznim križcem

v nedeljo, dne 12. novembra ob pol 9. zvečer mirno v Gospodu zaspal.
Sv. maša zadušnica se bo služila v sredo, 15. t. m. ob 7. zjutraj pri Sv. Ani v Framu.

V FRAMU, 13. novembra 1911.

Namesto vsakega drugega obvestila.

Marija Müller naznanja v lastnem, v imenu svoje hčere **Josipino Laibacher** in v imenu vseh sorodnikov vsem prijateljem in znancem potrditi, da je nje iskreno ljubljeno, nepozabni soprog, brat, stric, tast in svak, gospod

Rupert Müller
trgovec

po dolgem, težkem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajočce, danes ob 3. ponoči v 72 letu starosti mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 14. t. m. ob 4. popoldne iz hiše Zatošti, Selenburgova ulica 12, na pokopališče pri Sv. Križu.

Zadušna maša se bo služila v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Prosimo tihega sožalja.

V LJUBLJANI, 13. novembra 1911.

I. krajski pogrebni zavod Fr. Doberlet.

Isče se v bližini sodišča
nemebljovana ulična soba

Vprašati je v pisarni „Universal“
Ljubljana, Sedna ulica šte. 4.
3840

Mladenich

s tremi gimn. razredi, star 17 let, vešč slov. in nemškega jezika **isče primerne službe.**
Ponudbe blagoviti naj se pošiljati: pošt. štev. 1234, pod šifro „Vstajnost“.

Ženitna ponudba.

„August 1911“ in „Remic“

tako so si dve osebi naslavliali svoja pisma. — Ti dve osebi se prosita, naj blagovolita pod šifro »Ne zamudimo« na upravništvo »Slov. Naroda« sporočiti, pod kakšnim naslovom se jima odslej sme dopisovati. Stvar je resna.

3843

Trgovski pomočnik

star 22 let vešč mešane stroke

Isče službo.

Nastopi lahko takoj ali pozneje.

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Lokal

eventuelno s stanovanjem pripraven za trgovino ali obrt, na Kongresnem trgu št. 13

se odda v najem s 1. novembrom.

Natančnejša pojasnila daje upravništvo »Slov. Naroda«.

2501

Preselitev obrti.

Naznanjam, da sem se preselil s svojo delavnico

3830

z Viča v Ljubljano,

na Sv. Petra cesto št. 7

(pri Avstrijskem carju).

Priporočam se za vsa v mojo stroko spadajoča dela.

S spoštovanjem

ANTON BERNIK, mizar.

Bogata zbirka

najfinejših rokavic

pravi francoski parfumi

in vsi v to stroko spadajoči

predmeti v najfinejši kakovosti

667 Za obila naročila se priporoča

OTILJA BRAČKO

Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

Star, že nad 30 let obstoječa

trgovina

s mešanim blagom, letni promet K

70—80000, v velikem kraju na Gorl-

škem se radi bolezn odda pod jako

ugodnimi pogoji.

Ozira se le na resne kupce. Pov-

prašati je pri uprav. »Slov. Naroda«

pod »trgovac št. 1000«.

3841

Čas je,

da si nabavite povodom bližajočega se božiča moj bogato ilustrirani glavni katalog s približno 4000 slikami raznih porabnih predmetov in daril. Pošlje se gratis in franko. C. in kr. dvorni dobavitelj

Jan Konrad, Most št. 1178 Češko.